

Overstapdienst 3 juli

Orgelspel

Welkom en mededelingen

Aansteken van de kaarsen door Hessel

Welkomstgedicht door William

Goede morgen, welkom allemaal
ik met mijn en jij met jouw verhaal,
lachen, huilen, vrolijkheid en pijn,
alles mag er zijn!

God, ik vraag U, kom in onze kring.

Wees erbij wanneer ik bid en zing.

Ik met mijn en U met Uw verhaal
verteld in mensentaal.

Moment van stilte

gemeente gaat staan

Intochtslied: *Jeugdbundel 38 : 1 en 3   (Vol van verwachting)*

Bemoediging en groet

We zijn hier bij elkaar gekomen vanuit het vertrouwen
dat we hulp mogen verwachten van God onze Heer,
hij gaat met ons mee,
ook als we nieuwe wegen gaan
en het oude vertrouwde achter ons laten.

In zijn naam begroeten we elkaar met woorden van genade:

Je bent een geliefd kind van God,
niet om wat je doet of om wat je presteert,
maar gewoon om wie je bent. Amen

Lied: *Jeugdbundel 65: 1, 2 en 3   (Dank u voor deze nieuwe morgen)*

Wij zullen nu God bidden om ontferming over de nood van de wereld.
En meteen daarna zullen wij een loflied zingen,
vanuit het vertrouwen dat God onze gebeden hoort en met ons meeleeft.
Het loflied dat we gaan zingen is een canon uit Taizé.
We zullen die eerst een keer eenstemmig zingen en daarna 3 keer in canon.
Laten we bidden:

Zie de nood van onze wereld,
zoveel eenzaamheid en pijn.
Laat het niet verborgen blijven,
laat er, Heer, ontferming zijn.

Hoor ze roepen, bange mensen,
want ze zien het licht niet meer.

Hoor hun stem ook in de hemel,
kom dan toch, ontferm U, Heer.

Hoor ons roepen, deze morgen,
heel uw wereld, groot en klein.
Draag ons, Vader, in uw liefde,
wil onze Ontfermer zijn. Amen

Glorialied: Jeugdbundel 100, 1 keer eenstemming,
3 keer in canon (in 2 groepen)

Gebed bij de opening van de bijbel
Trouwe God,
Omdat U ons roept, komen wij, God,
omdat U ons aanspreekt, antwoorden wij,
omdat U ons gevonden hebt, zoeken wij U;
blijf aan het woord, God en roep onze namen,
stoor ons in onze zekerheden
en verzeker ons van uw vasthoudende liefde, Amen.

Beste William, Hessel en Linde,
Vandaag staan jullie even in het middelpunt van de gemeente .
Jullie hebben afscheid genomen van de basisschool en daarmee neem je eigenlijk ook een beetje
afschied van de periode van kindernevendienst.
Graag willen we hierbij stilstaan in de kerk. Want het is best een grote overgang. Ineens ben je
niet echt meer een kind maar op weg om een zelfstandig mens te worden. En zoals we bij jullie
geboorte en bij de doop vierden dat jullie er waren, willen we vandaag ook vieren dat jullie zo
groot zijn geworden en zoveel hebben geleerd in de afgelopen jaren.
Wij hopen dat dit groeien en leren nog heel lang door mag gaan en wij wensen dat God daarin
ook met jullie mee gaat. We hopen dat jullie als tieners een plek zullen vinden in de kerk, waar
dat ook mag zijn.

Voordat we nu gaan luisteren naar een gedicht dat een van jullie moeders zal voorlezen, luisteren
we naar een lied van iemand die hier in Wolfheze een bekende is geworden. We gaan namelijk
luisteren naar een lied van Guus Meeuwis dat hij donderdag bij jullie op school ook heeft
gezongen.

https://youtu.be/kyflc_zSh6U

Gedicht door Esther:

1. Groeien was met veel moeite je eerste woorden zeggen en leren kruipen, van de kamer naar de keuken.
2. Groeien was voor het eerst gaan staan en met vallen en opstaan je eerste voetstappen zetten, van de tafelpoot naar twee uitgestrekte armen.

3. Groeien was die allereerste dag naar school, 's morgens in alle vroegte en met tranen in je ogen zwaaien tot je nog een heel klein stipje zag.
4. Groeien was spelen met je vriendjes en vriendinnetjes, knikkeren, touwtje springen en geheime hutten bouwen.
5. Groeien was je eerste grote kattenkwaad uithalen, waarvan je soms, woelend in je bed, niet in slaap kon komen.
6. Groeien is in groep 8 voorgoed afscheid nemen van je juf en meester en het speekwartier en met spanning uitkijken naar je nieuwe school.
7. Groeien is je eigenheid kunnen ontdekken en tegen jezelf durven zeggen: "Dit ben ik, ik hoef niet op die ander te lijken."
8. Groeien is versteld staan over jezelf: "Hé, dat is me gelukt, nooit geweten dat ik dat kon!"
9. Groeien is popelen om je vleugels uit te slaan, om beetje bij beetje je eigen weg te gaan.
10. Groeien is soms even stil staan totdat je klaar bent voor een nieuwe stap en dan weer een volgende; en daarvoor je eigen tempo kiezen.
11. Groeien is soms verliezen wat je graag had willen behouden en niet weten wat je nu precies wilt.
12. Groeien is geloven en vertrouwen dat jij voor God en ons onmisbaar bent.

Vandaag willen we jullie iets bijzonder cadeau geven: we hebben voor elk van jullie een jongerenbijbel gekocht. We hopen dat je daar nog vaak in zult lezen.

Voorin hebben we een speciale tekst voor jullie opgeschreven:

Lied 54 uit de Rode jeugdbundel

Liefde is blij zijn

Liefde is blij zijn, een arm om je heen.

Liefde is lachen, is nooit meer alleen.

Liefde is luist'ren, de woorden gaan door

Liefde is fluist'ren, heel zacht in je oor.

Liefde is lopen, mijn hand in jouw hand.

Liefde is hopen, is gaan langs het strand.

Liefde is amen, is wolken, is wind.

Liefde is samen, is spelen als kind.

Liefde is zingen, is wit en is groen.

Liefde is zacht, is een kus in 't plantsoen.

Liefde is leven, je ademt weer op.

Liefde is geven, is leven met God.

We geven jullie ook iets mee;

een rugzak met symbolische inhoud voor onderweg op jullie levenspad.

In die rugzak krijg je een aantal dingen die je kunt gebruiken op de weg die je verder zult gaan.

Deze dingen zullen je worden gegeven door mensen uit de gemeente:

Ik geef jullie een kaars als teken van Gods aanwezigheid.

Ik wens jullie dat God een licht op jullie pad zal zijn

en dat jullie zelf ook licht zullen brengen bij mensen die het moeilijk hebben.

Ik geef jullie melk en honing, symbolen die horen bij het beloofde land.
Mijn wens voor jullie is dat hoe je weg ook zal gaan,
je altijd zult gaan met idealen en dromen, van een betere wereld.

Ik geef je een brood om te delen,
als herinnering aan Jezus die brood deelde met zijn vrienden
en als opdracht voor je leven om te delen met wie het minder hebben dan jij.

Ik geef je een schrift een pen.
Mijn wens daarbij is dat je gelukkig zult zijn op de weg die je zult gaan,
dat je vrienden zult maken en dat je met hen een goede tijd zult hebben,
dat je mooie herinneringen zult verzamelen die het waard zijn om op te schrijven.

We gaan nu luisteren naar een lied vol goede wensen voor jullie.
Daarna is er kindernevendienst en tienerdienst in de ruimte hierachter.

<https://youtu.be/iyAcEgKiyMU>

Kinderen en tieners gaan naar hun eigen ruimte

Lied: 317:1 (Grote God Gij hebt het zwijgen)

Lucas 10: 1-11

Lied: Het eerste woord zal vrede zijn
Hanna Lam, III, 20

Geliefde mensen van God,

Een bekend Afrikaans spreekwoord zegt: it takes a village to raise a child. Er is een dorp voor nodig om een kind op te voeden.

In Afrika hoef je geen familie te zijn om je verantwoordelijk te voelen voor elkaars kinderen. De mensen in je omgeving noem je tante en oom, zoals wij vroeger buurvrouwen ook wel tante noemden. En als dorpsgemeenschap ben je verantwoordelijk voor de kinderen die deel uitmaken van het dorp. Daarmee heeft iedere volwassene niet alleen het recht, maar ook de plicht om kinderen te corrigeren als ze iets doen wat niet goed is of gevaarlijk.

Maar niet alleen in het grenzenstellen is er een bredere kring van mensen die zich verantwoordelijk voelen voor het groot brengen van kinderen. Ook in het delen van de traditie en in het geven van voorlichting zijn het niet alleen de ouders die een taak hebben.

Ouderen in de gemeenschap zijn belangrijk in de overdracht van de traditie. En vaak worden ooms en tantes ingezet als het gaat om het voorlichten van jonge mensen. Op het gebied van relaties en seksualiteit bijvoorbeeld, praten Afrikaanse jongeren makkelijker met een oom of tante, dan met de eigen ouders.

In onze westerse samenleving is de traditie die we op onze kinderen willen overdragen veel meer individueel gekleurd. Daarom laten we opvoeding en voorlichting liever niet over aan anderen. Het gezin is de primaire groep waarin een kind wordt opgevoed. Daarnaast vervult het

basisonderwijs een belangrijke taak. Ouders kiezen daarom bewust een school die past bij hun opvoedingsideeën.

Meer dan in Afrika is er een persoonlijk contact tussen de leerkracht en de ouders. Samen ben je immers verantwoordelijk voor de ontwikkeling van je kind.

En dan, als het kind een jaar of 12 is, ruilt het de basisschool in voor de middelbare school. Ineens is er niet meer dat persoonlijke contact met de leerkracht.

Ineens hebben ouders veel minder zicht en controle over hun kind en speelt een groot deel van zijn of haar leven zich buiten hun gezichtsveld af.

Bij die grote overgang wil ik vandaag stil staan. Niet alleen als ouders van kinderen, maar juist ook als kerkelijke gemeenschap. De afgelopen jaren is namelijk in verschillende onderzoeken naar voren gekomen hoe belangrijk het is dat kinderen, naast hun eigen ouders, ook andere volwassenen hebben bij wie ze terecht kunnen om te praten over dingen waar ze mee zitten. Ook Nederlandse kinderen hebben een village nodig, een betrouwbare omgeving waar er naar ze wordt omgekeken en waar ze hun verhaal kwijt kunnen. Zouden wij als kerk niet die rol kunnen hebben? En zouden we niet moeten onderzoeken hoe we die rol het beste kunnen vervullen, juist ten aanzien van tieners?

Daarom staan we vandaag met elkaar stil bij de grote stap die de kinderen maken wanneer ze de basisschool afronden en naar de middelbare school gaan.

Lange tijd deden we daar niet zoveel aan in de protestantse kerk. En dat is eigenlijk best vreemd. Vreemd als je om je heen kijkt naar andere kerken en geloofsgemeenschappen. In de Rooms Katholieke kerk is er het vormsel voor kinderen in de laatste klas van de basisschool. In de Evangelisch Lutherse kerk heb je Konfirmation op de leeftijd van 14 jaar. En ook in het Jodendom wordt een inwijdingsrite in deze leeftijdsfase gehouden. Met 13 jaar vieren de kinderen barmitswa, of als het meisjes zijn batmitswa. Het zijn inwijdingsrituelen die een vervolg zijn op de doop of de besnijdenis.

Ik denk dat het niet toevallig is dat deze rituelen plaatsvinden in de fase van de pubertijd. Er verandert zoveel op deze leeftijd. Natuurlijk is groeien een geleidelijk proces dat al begint voor de geboorte, maar het groeien tot zelfstandigheid krijgt na de basisschool toch een heel andere dimensie.

Een twaalfjarige gaat steeds meer zelf ontdekken, los van zijn of haar ouders.

Een twaalfjarige gaat steeds meer een eigen visie ontwikkelen op de wereld, op mensen en samenleving, en daarmee ook op geloof.

Wij hadden in de protestantse kerk altijd de belijdenis van het geloof, die afgelegd kon worden vanaf het moment dat iemand volwassen was. Maar mensen, wat is dat een grote stap van gedoopt worden als baby tot 18 jaar later het doen van belijdenis.

En we kunnen toch niet voorbij kijken aan het gegeven dat er tegenwoordig bijna geen belijdenis meer wordt gedaan in onze kerk. De wereld waarin onze kinderen opgroeien is veel pluriformer dan de wereld waarin wij opgroeiden. Er zijn zoveel verschillende keuzes te maken.

Als kerk reiken we kinderen lange tijd aan wat belangrijk en waardevol voor ons is. Maar als die kinderen eenmaal tieners zijn, dan is het misschien wel belangrijker dat wij hen een veilige en betrouwbare plek bieden, waar ze hun vragen kunnen bespreken en hun eigen weg kunnen vinden. Dat we als kerk proberen om een plek te zijn waar je als zoekende tiener terecht kunt, ook als je even niks kunt met het geloof.

Ik herinner me uit mijn eigen tienerjaren een moment tijdens catechisatie dat ik eruit gooide dat God misschien wel een verzinsel van mensen was. Ik schrok van mijn opmerking en durfde de

predikant bijna niet aan te kijken. Maar hij schrok er niet van en zocht met mij verder wat dat dan betekende. Op dat moment merkte ik dat ik er mocht zijn met mijn vragen. Vanaf toen wist ik dat de kerk een plek kan zijn waar je mag zoeken naar wat jouw eigen geloof is.

Daarmee kwam gelijk ook een stuk ervaring van geloof binnen, want is het niet bijzonder om een plek te vinden waar je mag zijn en mag denken wat je wilt?

Misschien begon daar iets te groeien van vertrouwen in God die je aanvaart zoals je bent.

Ik denk dat daar een stuk roeping of opdracht ligt voor de kerk in deze tijd. Om te leren om betrouwbare gesprekspartners te zijn voor tieners en andere zoekers, ook als hun vragen kritisch zijn en als ze aangeven niet meer uit de voeten te kunnen met wat de traditie van de kerk is.

Probeer als kerk altijd een gemeenschap te zijn waar mensen zich aanvaard weten. Probeer altijd een huis van vrede te zijn.

Vandaag hoorden we in het verhaal over de uitzending hoe cruciaal het is om in vrede te worden ontvangen. Toen Jezus zijn 72 volgelingen uitzond naar alle uithoeken van de wereld, kregen ze de opdracht mee om te verkondigen dat het koninkrijk van God nabij is. Hij gaf hen, met andere woorden, de opdracht om te vertellen dat een nieuwe, betere wereld binnen hun bereik lag. Hij stuurde hen op pad met door God geïnspireerde idealen.

Ik vind het een mooie opdracht. Het is een opdracht die ruimte laat voor eigen interpretatie, invulling en creativiteit. Er staat niet precies wat ze moeten doen. Er staat wel dat er heel veel te doen is; de oogst is groot, maar de arbeiders zijn er maar weinig. Zo mogen wij ook onze tieners op pad sturen: maak er wat moois van, van je leven en van de wereld waarin je leeft.

Wij als kerk kunnen een huis van Vrede zijn langs de weg die de tieners zullen gaan.

Wij kunnen hen voeden met brood en verhalen,

wij kunnen hen op adem laten komen en een luisterend oor voor hen zijn.

en we kunnen voor hen bidden en hen zegenen in Gods naam. Amen

(meditatief orgelspel)

Lied: 348: 1, 3, 7 en 8

Inzameling van de gaven door de kinderen

Gebeden samen met Linde

Slotlied *(staande gezongen)*: 416: 1 en 2

Pelgrimszegen voor onderweg:

Moge de weg je zeggen: volg me maar

Moge de ster je zeggen: richt je vaart op mij

Moge de grond je zeggen: bezaai me.

Moge het water je zeggen: drink me

Moge het vuur je zeggen: warm je

Moge de boom je zeggen: schuil in mijn schaduw

Moge de vrucht je zeggen: pluk me, eet me.

En als je de weg kwijtraakt;

geen vaste grond meer vindt
en dreigt te verdrinken;

Als het vuur is gedoofd en je kou lijdt in een nacht zonder sterren;
als de bomen kaal zijn en je honger en dorst hebt,

Dan moge zijn STEM je zeggen: Wees niet bang, Ik zal er zijn.